

A KAMILLA

A szikeseken vadon termő kamilla virágzása általában április végén, május első napjaiban kezdődik, a termesztett fajták május második felében nyílnak. Szélszűs időben kamillamező mellett állva különleges élményben lehet részünk a fantasztikus virágillatnak köszönhetően.



A LEGJOBB ORVOSSÁGUNK

1570-ben *Hieronymus Bock* híres gyógyfűgyógyász így írt róla: „az egészen közönséges kamilla a legjobb orvosságunk. E virág nélkül nem sokra jutunk. Bárki számára aligha van hasznosabb gyógynövény, mert a kamilla szinte minden nyavalyában alkalmazható”. A középkor bölcsességét a

modern kor tudománya igazolta: a kamilla szöveiteiben 0,4-1,5 százalékos mennyiségben jelen levő illóolajban 20-30% gyulladásgátló kamazulén, flavonoidok, kumarin és számos más hatóanyag található. Az illóolaj a kamazulénnek köszönhetően tintakék színű. Száritott virága

teakeverékek, kivonatok és tinktúrák alkotója. Közismert a kamillatea gyulladáscsökkentő, görcsoldó és szélhajtó hatása. Nagyon jó eredménnyel használják a gyomor- és bélnyálkahártyák gyulladása és fekélye esetén. Légúti megbetegedésekben inhalálásra kiváló.



FOTÓ: MOLNÁR PÉTER

ELTŰNŐBEN

A Kiskunságban nagyon nehezen – Csanyteleknél – találtam olyan területet, ahol kaszálni lehetett volna. Sajnos eltűnőben van ez az értékes növény. Nagyobb tömegben a Hortobágyon található még, ott a vadon termő alapot is gyűjtik.

Az orvosi székfű vagy kamilla (*Matricaria recutita* vagy *Chamomilla recutita*) a fészkesek (*Asteraceae*) családjába tartozó gyógynövény. Ismertek még a Szent-Iván pipitér, nemes pipitér, pipitér, anyafű, szikfű, szüzekanyja, bubulyka elnevezései is. A pipitér név megtévesztő, mert a botanikai szakirodalom egy közeli rokon nemzetséget (*Anthemis*) nevez így. Áttelelő, egyéves, lágyszárú növény. A Földközi-tenger keleti medencéjéből származik. Az összes mérsékelt éghaj-

latú kontinensen megtalálható. Hazánk egész területén, különösen a szikes talajokon elterjedt. Gyökérsejtjeiben grammonként 10 milligramm nátriumsót is képes felhalmozni. E tulajdonsága teszi lehetővé, hogy a szikes talajon még akkor is virul, amikor más növények a szárazságtól már elpusztultak. Gyökere orsószerű, gyengén elágazó, sekélyen elhelyezkedő. Szára hengeres, felálló vagy elfekvő, termőhelytől függően 20-50 cm magas. Levelei ülők, kopaszok, sallangosan szeldeltek. Végálló fé-

szekvirágzatában a fészektányér először félgömb alakú, majd a virágnyláskor megnyúlik, kúpos és üreges lesz. A fővirágzás időtartama időjárástól függően 10-16 nap. Ha teljes virágzaskor betakarítják, csapadékos időjárás mellett másodvirágzással is számolhatunk. Mezőkön, útszéleken, parlagokon általában nagy tömegben fordul elő a kamilla, de Közép-Európában – hazánkban is – természetik is.

Molnár Péter